

Datum van
inontvangstneming

:

29/11/2022

Zaak C-661/22**Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie****Datum van indiening:**

20 oktober 2022

Verwijzende rechter:

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Litouwen)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

19 oktober 2022

Verzoekende partij:

Bruc Bond UAB

Andere partij in de hogerberoepsprocedure (verweerster in eerste aanleg):

Lietuvos bankas

Voorwerp van het hoofdgeding

Geschil tussen Bruc Bond UAB (hierna: „verzoekende partij” of „Bruc Bond”) en Lietuvos bankas (nationale centrale bank van Litouwen) over het besluit van Lietuvos bankas om de aan Bruc Bond afgegeven vergunning als betalingsinstelling in te trekken (hierna: „besluit”)

Voorwerp en rechtsgrondslag van het verzoek om een prejudiciële beslissing

Uitlegging van artikel 4, punten 3 en 5, van richtlijn (EU) 2015/2366 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 betreffende betalingsdiensten in de interne markt, houdende wijziging van de richtlijnen 2002/65/EG, 2009/110/EG en 2013/36/EU en verordening (EU) nr. 1093/2010 en houdende intrekking van richtlijn 2007/64/EG; artikel 2, punt 2, van richtlijn 2009/110/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende de toegang tot, de uitoefening van en het prudentieel toezicht op de werkzaamheden van instellingen voor elektronisch

geld, tot wijziging van de richtlijnen 2005/60/EG en 2006/48/EG en tot intrekking van richtlijn 2000/46/EG; artikel 267, derde alinea, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie

Prejudiciële vraag

Dienen de handelingen van een betalingsinstelling in omstandigheden als in het hoofdgeding, waarin die betalingsinstelling geldmiddelen aanvaardt zonder een specifieke betalingsopdracht om deze geldmiddelen op dezelfde of de eerstvolgende werkdag over te maken, en waarin deze geldmiddelen na het verstrijken van de bij wet gestelde termijnen voor het uitvoeren van de betalingsdienst nog op de rekening van de betalingsinstelling voor het uitvoeren van betalingstransacties staan, te worden beschouwd als:

(a) een deel van een betalingsdienst of van een betalingstransactie in de zin van artikel 4, punten 3 en 5, van richtlijn (EU) 2015/2366 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 betreffende betalingsdiensten in de interne markt, houdende wijziging van de richtlijnen 2002/65/EG, 2009/110/EG en 2013/36/EU en verordening (EU) nr. 1093/2010 en houdende intrekking van richtlijn 2007/64/EG, die door de betalingsinstelling is verricht; of

(b) de uitgifte van elektronisch geld in de zin van artikel 2, punt 2, van richtlijn 2009/110/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende de toegang tot, de uitoefening van en het prudentieel toezicht op de werkzaamheden van instellingen voor elektronisch geld, tot wijziging van de richtlijnen 2005/60/EG en 2006/48/EG en tot intrekking van richtlijn 2000/46/EG[?]

Aangevoerde bepalingen van Unierecht en aangehaalde rechtspraak

1. Overwegingen 25 en 71, artikel 4, punten 3, 4, 5 en 12, artikel 18, lid 3, artikel 73, lid 1, en artikel 83 van richtlijn (EU) 2015/2366

2. Overwegingen 5 en 7, artikel 2, punten 1, 2 en 3, artikel 6, lid 1, artikel 10 en artikel 11, leden 1 en 2, van richtlijn 2009/110/EG

3. Artikel 4, punt 5, van richtlijn 2007/64/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007 betreffende betalingsdiensten in de interne markt tot wijziging van de richtlijnen 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG en 2006/48/EG, en tot intrekking van richtlijn 97/5/EG

4. Arrest van 16 januari 2019, Paysera LT, C-389/17, EU:C:2019:25: punten 24, 25, 29 en 32-35

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

1. Artikel 2, leden 11 en 40, artikel 5, artikel 6, lid 3, artikel 38, lid 1, artikel 42, lid 2, en artikel 46, leden 1 en 3, van de Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymas (wet inzake betalingen) (in de op het geding toepasselijke versie, van kracht sinds 20 oktober 2019)
2. Artikel 4, leden 3 en 5, van de Lietuvos Respublikos mokėjimo įstaigų įstatymas (wet inzake betalingsinstellingen) (in de op het geding toepasselijke versie, van kracht sinds 1 augustus 2018)
3. Artikel 2, lid 1, artikel 5 en artikel 6, lid 1, van de Lietuvos Respublikos elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymas (wet inzake elektronisch geld en instellingen voor elektronisch geld) (in de op het geding toepasselijke versie, van kracht sinds 1 augustus 2018)

Korte uiteenzetting van de feiten en van het hoofdgeding

1. Lietuvos bankas heeft bij besluit de vergunning van Bruc Bond als betalingsinstelling ingetrokken, op grond waarvan Bruc Bond de betalingsdiensten bedoeld in artikel 5, leden 3 en 6, van de wet inzake betalingen mocht verrichten (uitvoering van betalingstransacties, met inbegrip van geldovermakingen, op een betaalrekening bij de betalingsdienstaanbieder van de betalingsdienstgebruiker of bij een andere betalingsdienstaanbieder: uitvoering van automatische afschrijvingen, met inbegrip van eenmalige automatische afschrijvingen, uitvoering van betalingstransacties met behulp van een betaalkaart of een soortgelijke inrichting en/of uitvoering van overmakingen, met inbegrip van doorlopende betalingsopdrachten en geldovermakingen), daar de verzoekende partij het geld van klanten langer onder zich hield dan noodzakelijk voor het uitvoeren van de betalingstransacties of om technische redenen en bijgevolg elektronisch geld uitgaf zonder dat zij uitgever van elektronisch geld was en zich zodoende niet hield aan de vereisten van de wet inzake elektronisch geld en instellingen voor elektronisch geld.
2. Lietuvos bankas heeft vastgesteld dat sinds 20 februari 2017 naar de rekeningen van zes van de klanten van de verzoekende partij geld is overgemaakt dat door klanten was ontvangen (inkomende betalingen) zonder een specifiek betalingsdoel en dat er gedurende meerdere dagen (of in sommige gevallen maanden) geen geldmiddelen werden overgemaakt (uitgaande betalingen), met uitzondering van afschrijvingen van de aan de verzoekende partij verschuldigde vergoedingen, hoewel haar ondernemingsplan vermeldt dat zij niet langer dan noodzakelijk voor het verrichten van de transacties de zeggenschap over de geldmiddelen heeft en dat deze geldmiddelen niet langer dan 48 uur op de rekening worden aangehouden en bij gebreke van een betalingsopdracht binnen die termijn aan de betaler worden teruggeboekt. In het hoofdgeding is vastgesteld dat de verzoekende partij in sommige gevallen betalingsopdrachten niet kon uitvoeren omdat de klant het betalingsdoel niet had vermeld. Tussen partijen staat vast dat de verzoekende

partij langer dan noodzakelijk zeggenschap over de geldmiddelen had. Verder is vastgesteld dat de verzoekende partij alle zonder betalingsopdracht aan haar overgemaakte geldmiddelen heeft teruggeboekt.

- 3 De verzoekende partij heeft tegen het besluit van Lietuvos bankas beroep ingesteld bij de Vilniaus apygardos administracinis teismas (bestuursrechter in eerste aanleg Vilnius, Litouwen), die dat beroep op 8 juni 2021 heeft afgewezen. Vervolgens heeft de verzoekende partij zich gewend tot de Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (hoogste bestuursrechter, Litouwen) (hierna: „verwijzende rechter”) om het hierboven bedoelde vonnis te laten vernietigen en een nieuw vonnis te doen wijzen waarbij haar hoger beroep zou worden toegewezen.

Belangrijkste argumenten van de partijen in het hoofdgeding

- 4 De verzoekende partij stelt dat de rechter in eerste aanleg ten onrechte heeft geoordeeld dat zij elektronisch geld uitgaf, daar deze rechter op onrechtmatige wijze voorwaarden voor de uitgifte van elektronisch geld heeft gesteld die niet zijn gesteld in de wet inzake elektronisch geld en instellingen voor elektronisch geld, hetgeen haaks staat op de uitlegging van het Hof van Justitie in het arrest van 16 januari 2019, Paysera LT, dat betalingstransacties enkel kunnen worden geacht verband te houden met de uitgifte van elektronisch geld wanneer een instelling voor elektronische diensten de betalingsdienst verricht met het doel de nominale waarde van de elektronische dienst uit te geven of terug te betalen. De verzoekende partij stelt zich op het standpunt dat een betalingsdienst, wanneer hij niet door een instelling voor elektronisch geld wordt verricht en niet de uitgifte of de terugbetaling van de nominale waarde van de elektronische diensten tot doel heeft, geen werkzaamheid is die verband houdt met de uitgifte van elektronisch geld.
- 5 Lietuvos bankas baseert haar conclusie dat de verzoekende partij elektronisch geld heeft uitgegeven op haar hoedanigheid van toezichthouder op geldmiddelen die in betaalrekeningen worden aangehouden, waarbij geldt dat een betalingsinstelling geldmiddelen enkel op een door haar geopende betaalrekening mag aanvaarden in combinatie met een betalingsopdracht, die moet worden uitgevoerd binnen de termijnen die in de wet inzake betalingen zijn gesteld, en afdoende maatregelen moet nemen om ervoor te zorgen dat geldmiddelen die van derden op de betaalrekening van de klant van de betalingsinstelling worden ontvangen, niet langer worden aangehouden dan noodzakelijk is voor het verrichten van de betalingen, anders dienen de op de betaalrekening van de betalingsinstelling aangehouden geldmiddelen te worden beschouwd als deposito’s of andere terugbetaalbare gelden, of als elektronisch geld.
- 6 Lietuvos bankas beroept zich ook op de brief van de Europese Commissie van 26 oktober 2015, waarin staat dat het betalingsinstellingen slechts is toegestaan om betaalrekeningen aan te houden en geldmiddelen van consumenten te ontvangen met het doel om dergelijke betalingsdiensten te verrichten; anders dan

bij deposito's dient de betalingsinstelling geldmiddelen niet langer onder zich te hebben dan om operationele en technische redenen noodzakelijk is voor het verrichten van de betrokken betalingsdienst; het feit dat elektronisch geld wordt aangehouden in de vorm van een geldwaarde betekent dat de uitgever dat geld gedurende de gehele looptijd van de overeenkomst onder zich heeft (de geldwaarde kan echter te allen tijde in opdracht van de houder van het elektronische geld worden terugbetaald), terwijl dat niet het geval is bij een gewone betaalrekening, waarbij de geldmiddelen enkel naar een andere rekening kunnen worden overgemaakt of te allen tijde (zonder extra kosten) van de rekening kunnen worden opgenomen.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing

- 7 De verwijzende rechter zet uiteen dat richtlijn 2015/2366 duidelijk bepaalt dat een betalingstransactie die door een betalingsinstelling wordt verricht, bestaat in de door of voor rekening van de betaler of door de begunstigde geïnitieerde handeling waarbij geldmiddelen worden gedeponereerd, overgemaakt of opgenomen, met andere woorden: het houden van geldmiddelen valt niet onder de betalingstransactie. Artikel 46 van de wet inzake betalingen en artikel 83 van [richtlijn 2015/2366] zien op de termijnen voor het uitvoeren van betalingsdiensten, en artikel 38 van de wet inzake betalingen en artikel 73 van [richtlijn 2015/2366] bepalen dat de betalingsdienstaanbieder in het geval van een niet-toegestane betalingstransactie het bedrag van die betalingstransactie onmiddellijk (uiterlijk aan het einde van de eerstvolgende werkdag na de transactie te hebben opgemerkt of daarvan in kennis te zijn gesteld) aan de betaler moet terugbetalen.
- 8 De verwijzende rechter wijst erop dat de verschaffing van technische capaciteiten aan de klanten van betalingsinstellingen waarmee geldmiddelen aangeboden kunnen worden en langer op de rekeningen van de betalingsinstelling kunnen worden aangehouden dan noodzakelijk is voor het uitvoeren van betalingstransacties of om technische redenen, binnen de reikwijdte van de uitgifte van elektronisch geld valt, daar elektronisch geld overeenkomstig artikel 2, punt 2, van richtlijn 2009/110 gedefinieerd wordt als elektronisch, met inbegrip van magnetisch, opgeslagen monetaire waarde vertegenwoordigd door een vordering op de uitgever, welke is uitgegeven in ruil voor ontvangen geld om betalingstransacties te verrichten, met andere woorden: elektronisch geld houdt verband met het houden ervan*.
- 9 In het arrest van 16 januari 2019, Paysera LT, heeft het Hof van Justitie geoordeeld dat artikel 5, lid 2, van richtlijn 2009/110 aldus moet worden uitgelegd dat diensten die instellingen voor elektronisch geld in het kader van betalingstransacties verrichten, werkzaamheden zijn die verband houden met de uitgifte van elektronisch geld in de zin van deze bepaling, wanneer deze diensten

* NvdV: aangenomen wordt dat „ervan” naar monetaire waarde in plaats van naar bijvoorbeeld elektronisch geld verwijst.

in het kader van een en dezelfde betalingstransactie de uitgifte of de terugbetaling van elektronisch geld meebrengen. Het heeft ook verklaard dat richtlijn 2009/110 geen definitie van het begrip „uitgifte van elektronisch geld” bevat, en dat een betalingsdienst die wordt verricht met het doel om de terugbetaling van de nominale waarde van het elektronische geld mogelijk te maken, een werkzaamheid vormt die verband houdt met de uitgifte van elektronisch geld. Het Hof van Justitie heeft erop gewezen dat uit artikel 4, punt 3, van deze richtlijn, gelezen in samenhang met de bijlage daarbij, volgt dat de uitvoering van een betalingstransactie, met inbegrip van een geldovermaking op een betaalrekening, een betalingsdienst vormt. Voor zover het geld louter met het oog op de overmaking ervan wordt terugbetaald in het kader van een en dezelfde betalingstransactie kan een dienst worden geacht verband te houden met de uitgifte van elektronisch geld in de zin van artikel 5, lid 2, van richtlijn 2009/110. Een transactie waarbij de koper van goederen of diensten, in opdracht van de verkoper, geld voor deze goederen of diensten overmaakt naar de instelling voor elektronisch geld, die na ontvangst van dit geld elektronisch geld uitgeeft ten behoeve van de verkoper (houder van het elektronische geld), houdt direct verband met de uitgifte van elektronisch geld, aangezien de overmaking van geld automatisch, in het kader van één enkele betalingstransactie, de uitgifte van elektronisch geld meebrengt. De overmaking van geld houdt dus verband met de uitgifte van elektronisch geld.

- 10 Het Hof van Justitie heeft in het arrest Paysera LT echter niet het verschil beoordeeld tussen de werkzaamheden van betalingsinstellingen en die van instellingen voor elektronisch geld, maar veeleer of betalingsdiensten die door een instelling voor elektronische diensten worden verricht, dienen te worden beschouwd als diensten die verband houden met de uitgifte van elektronisch geld.
- 11 De verwijzende rechter overweegt dat uit de bepalingen van de richtlijnen 2009/110 en 2015/2366 blijkt dat de aard van de diensten die de uitgever van elektronisch geld verricht en de aard van de betalingstransactie die de betalingsinstelling verricht, vergelijkbaar zijn. Het geld voor betalingstransacties kan elektronisch geld zijn, en de uitgever van elektronisch geld verplicht zich er op verzoek van de klant toe om dat geld over te maken aan de begunstigde, die het elektronische geld aanvaardt (artikel 2, punt 2, van richtlijn 2009/110). In het geval van een betalingstransactie die door een betalingsinstelling wordt verricht, moet de betalingsdienstaanbieder het geld ook aan de begunstigde overmaken (artikel 4, punt 5, van richtlijn 2015/2366).
- 12 De nationale rechter is van mening dat de uitgifte van elektronisch geld gelet op het arrest Paysera LT geen spontane werkzaamheid is, maar wordt uitgeoefend met het doel de terugbetaling van de nominale waarde van het elektronische geld mogelijk te maken. Het hoofdgeding betreft de situatie waarin Bruc Bond niet voornemens was om elektronisch geld uit te geven, maar indien de klanten het doel van de gelovertellingen niet vermeldden, werden de geldmiddelen aangehouden gedurende een bepaalde termijn (langer dan noodzakelijk voor het uitvoeren van de betalingstransacties) en pas na een bepaalde termijn aan de

klanten terugbetaald. Uit de feiten van de zaak blijkt dat de terugbetaling van de bedragen van de niet-toegestane betalingstransacties een aanzienlijke hoeveelheid tijd vergde en werd verricht gedurende een langere dan toegestane periode voor het uitvoeren van de betalingstransacties, dat wil zeggen dat zij niet onmiddellijk werd verricht overeenkomstig artikel 73 van richtlijn 2015/2366.

- 13 Gelet op het voorgaande luidt de vraag van de nationale rechter of de handelingen van een betalingsinstelling, in omstandigheden als in het hoofdgeding, dienen te worden beschouwd als een deel van een betalingsdienst of van een door de betalingsinstelling uitgevoerde betalingstransactie, of als de uitgifte van elektronisch geld. Het antwoord op deze prejudiciële vraag is van fundamenteel belang voor het hoofdgeding, daar dat antwoord het mogelijk zal maken om 1) een duidelijke beslissing te geven wat betreft de beoordeling van de door betalingsinstellingen verrichte diensten en van de situatie waarin een betalingsinstelling nalaat een betalingsopdracht uit te voeren binnen de termijnen die zijn gesteld in de regelgeving overeenkomstig artikel 4, punten 3 en 5, van richtlijn 2015/2366 en artikel 2, punt 2, van richtlijn 2009/110; 2) tot uniforme rechtspraak van de nationale rechters te komen; en 3) de voorschriften van nationaal recht uit te leggen en toe te passen op de betwiste rechtsverhouding, zodat de verplichtingen van Bruc Bond kunnen worden vastgesteld die verband houden met het aanbieden van betalingsdiensten en aldus de werking van het Unierecht wordt gewaarborgd.